

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

بیمارستان شهدای سلامت نی ریز

باقالایی یا فاویسم

تهیه کننده: صدیقه آبدرجوی

(کارشناس پرستاری)

تاریخ تهیه: بهار 1401

تاریخ بازنگری بعدی: بهار 1404

تا یید کننده: خانم دکتر زهرا سعادت متخصص اطفال

منبع: ویلی و ونگ - برونر سودارث عفونی 2016

فاویسم یک بیماری است که در آن بدن به دلیل کمبود یک نوع آنزیم، دچار تخریب گلبول های قرمز خون می شود.

باقلا از جمله مواد غذایی است که هنگام استفاده از آن، ماده ای در بدن تولید می کند که بدن فرد به دلیل نداشتن آنزیم، نمی تواند آن را تجزیه کند و در نتیجه گلبول قرمز خون از بین می رود و شخص مبتلا به فاویسم می شود. فاویسم یک بیماری ارثی خونی است که بیشتر در مردان دیده می شود. کشنده نیست و گاهی در سنین 30 الی 40 سالگی بروز می کند.

علائم:

* زردی سفیده چشم و پوست

* کم خونی شدید

* ضعف و بی حالی و تب

* رنگ پریدگی

* تهوع و استفراغ و اسهال

* دفع ادرار به رنگ چای کدر و تیره رنگ

نکته: مادری که به شیرخوار باقلایی شیر میدهد باید از خوردن باقلا خوداری کند و نیز هنگام مصرف دارو ها به پزشک خود اطلاع دهد که به فرزند باقلایی خود شیر میدهد

درمان:

این بیماری درمان قطعی ندارد و تنها اقدام مؤثر ، پیشگیری از مواجهه با مواد پر خطر است . افرادی که دچار تخریب گلبول قرمز می شوند باید در بیمارستان بستری شوند تا از نظر میزان افت گلبول قرمز خون مورد کنترل قرار گیرند و در صورت نیاز به آنها خون تزریق شود، چون یکی از خطرات تخریب گلبول های خون رسوب مواد در لوله های ادراری و در

نتیجه نارسایی کلیه می شود به همین دلیل باید به بیمار مایعات به خصوص مایعات شیرین به صورت تزریقی و خوراکی داده شود.

پیشگیری و آموزش به والدین

* در منزل از نفتالین و حشره کشها استفاده نکنید.

* از خوردن و بوییدن هر گونه باقلا (خام، پخته، تازه، یخ زده) خودداری کنید، حتی از کنار مزارع باقلا هم رد نشوید.

* هرگز جهت پایین آوردن تب از اسپرین استفاده نکنید در صورت نیاز کودکان را پاشویه کنید یا طبق نظر پزشک از استامینوفن استفاده کنید.

* بعضی از مواد مثل عطر، ادکلن، حنا نیز سبب تخریب گلبول های قرمز خون می شود.

* لیست داروهایی که کودکان نمی توانند از آن ها استفاده کند را همیشه در منزل داشته باشید و در صورت مراجعه به پزشک به وی یادآوری کنید که فرزندان مبتلا به فاویسم است.

لیست داروهایی که فرد مبتلا به فاویسم نمی تواند از آن ها استفاده کند:

* اسپرین

* داروهای ضد مالاریا (کلروکین - پریماکین - کینین)

* سولفادیازین - سولفی سوکسازول

* فوروکسون - فورازولیدون - نیتروفورازون - نیتروفورانتوئین

* متیلن بلو - استیل سالیسیلیک اسید -

فنازوپریدین - ایزونیازی -

* سیپروفلوکساسین

آیا ممکن است کودکی که قبلاً باقلا خورده است و مشکلی نداشته است ، حالا بعد از خوردن باقلا دچار علائم بیماری شود؟

بله، این بیماری تا آخر عمر همراه فرد است ولی این علائم ممکن است فقط یک بار به سراغ او بیاید بنابراین همیشه باید منتظر ظهور علائم شد. چون بر اساس گونه باقلا، ممکن است میزان نیاز به آنزیمی که تجزیه کننده مواد سمی حاصل از آن است متغیر باشد، پس با خوردن برخی از گونه ها هیچ اتفاقی رخ نمیدهد ولی با مواجهه با گونه دیگر میتواند مسمومیت اتفاق بیفتد.

وبسایت : neyrizshp.sums.ac.ir
شماره تماس : ۵۲۸۳۰۱۱۰۴
پورتال : ۵۲۸۳۰۱۱۶

با استفاده از نرم افزار بارکد خوان از طریق تلفن همراه می توانید فایل متنی پمفلت را دانلود نمایید.

